

VÄKIVALLAN JA HÄIRINNÄN POISTAMISESTA TYÖELÄMÄSSÄ TEHTY KANSAINVÄLISEN TYÖJÄRJESTÖN YLEISSOPIMUS; VOIMAANSAATTAMINEN

Asian tausta

Väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehty Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimus nro 190 hyväksyttiin ILO:n kansainvälisen työkonferenssin yleiskokouksessa 21.6.2019. Samalla hyväksyttiin sitä täydentävä suositus.

Yleissopimuksen tavoitteena on tunnustaa kaikille oikeus työelämään, joka on vapaa häirinnästä ja väkivallasta. Yleissopimuksella suojellaan työntekijöitä ja muita työelämässä toimivia henkilöitä työelämässä esiintyvältä väkivallalta ja häirinnältä. Yleissopimus sisältää määräyksiä keskeisistä periaatteista, suojelusta ja ehkäisemisestä, täytäntöönpanosta ja oikeuskeinoista sekä ohjauksesta, koulutuksesta ja valistuksesta.

Hallituksen esitys yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi annettiin eduskunnalle 23.11.2023 (HE 89/2023 vp). Eduskunta hyväksyi yleissopimuksen ja sen voimaansaattamislain 19.3.2024 (EV 12/2024 vp). Tasavallan presidentti ratifioi yleissopimuksen ja vahvisti sen voimaansaattamislain (257/2024) 17.5.2024. Suomi talletti ratifioimiskirjan ILO:n pääjohtajan huostaan 7.6.2024.

Sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Ahvenanmaan maakuntapäivät on 8.4.2024 antanut hyväksynnän yleissopimuksen voimaansaattamissäädökselle Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 §:n 1 momentin mukaisesti.

Yleissopimus on niin kutsuttu sekasopimus. EU:ssa on annettu 25.3.2024 neuvoston päätös (EU) 2024/1018 jäsenvaltioiden kehottamisesta ratifioimaan väkivaltaa ja häirintää koskeva Kansainvälisen työjärjestön vuoden 2019 yleissopimus.

Voimaantulo

Väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehty ILO:n yleissopimus tulee sen 14 artiklan 2 kohdan mukaan kansainvälisesti voimaan 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona ILO:n pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifioinnit. Yleissopimus on tullut kansainvälisesti voimaan 25.6.2021. Yleissopimuksen 14 artiklan 3 kohdan mukaan tämän jälkeen yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua päivästä, jona sen ratifiointi on rekisteröity. Suomi on tallettanut ratifioimiskirjan ILO:n pääjohtajan huostaan 7.6.2024, joten yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan 7.6.2025.

Väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdystä Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksesta annettu laki (257/2024) ja voimaansaattamisasetus on tarkoitettu tulemaan voimaan samaan aikaan kuin yleissopimus tulee Suomen osalta voimaan. Näin ollen laki ja asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 7.6.2025.

Säännöskohtaiset perustelut

Ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että yleissopimus tulee voimaan 7.6.2025 niin kuin siitä on sovittu. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen yleissopimuksen kansallisista hyväksymis- ja voimaansaattamisvaiheista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että yleissopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa. Asetuksen 3 § sisältää säännöksen yleissopimuksen voimaansaattamislain voimaantulosta sekä Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumuksesta. Asetuksen 4 § sisältää asetuksen voimaantulosäännöksen.

Toimivalta

Asetus annetaan väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdystä Kansainvälisen työjärjestyksen yleissopimuksesta annetun lain 2 ja 3 §:n nojalla.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen väkivallan ja häirinnän poistamisesta työelämässä tehdystä Kansainvälisen työjärjestön yleissopimuksesta.